

Handelingsschema wisselen kunststofcanule met cuff

Naam:.....

Geboortedatum:.....

Doel	Nieuwe canule inbrengen, eventuele binnencanule schoonmaken/wisselen, buitencanule schoonmaken/wisselen Voorbehouden handeling
Benodigdheden	<ul style="list-style-type: none"> • wegwerphandschoenen • nieuwe canule • Silcospray® of K-gel® • 10 ml spuit • nieuw canulegaasje • nieuw canulebandje • uitzuigapparaat en uitzuigkatheter • gaasjes • handwarm water om mee te reinigen • washandje, gaasje of wattenstokje • zo nodig zinkzalf/Sudocrème® met wattenstokje • zo nodig zilvernitraatstift
Werkwijze	<ol style="list-style-type: none"> 1. Was de handen en trek de wegwerphandschoenen aan. 2. Controleer voor u begint de onderdelen op eventuele beschadigingen. 3. Leg binnen handbereik: canule, canulegaasje en canulebandje, washandje of vochtig gaasje om stoma te kunnen reinigen. 4. Vervang de binnencanule door de voerder (= inbrengdeel). 5. Controleer de cuff: zuig 10 ml lucht op in de spuit, sluit deze aan op de slang waarmee de cuff gevuld wordt, spuit wat lucht in de cuff tot deze zich ontplooit, controleer de cuff op een eventueel lek, zuig de lucht langzaam terug in de spuit en verwijder de spuit van de slang. 6. Spray de canule goed in met Silcospray®, K-gel® of water. 7. Vraag de cliënt in de gewenste houding te gaan liggen; indien mogelijk op de rug, het hoofd wat achterover zodat u goed kunt zien wat u doet. Sommige cliënten geven de voorkeur aan een zittende houding omdat dit minder benauwd voor hen is. 8. Zuig de cuff van de oude canule met de 10 ml spuit leeg. 9. Zuig zo nodig de bovenste luchtwegen van de cliënt uit (zie handelingsschema 'Uitzuigen van de bovenste luchtwegen'). 10. Verwijder het canulebandje en het canulegaasje.

	<p>Attentie: sputum/speeksel dat zich boven de cuff bevindt kan nu langs de leeggezogen cuff de luchtpijp ingaan. Dus: indien mogelijk direct uitzuigen, anders direct na het wisselen!</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. In een vloeiende beweging de canule uit het stoma halen waarbij de beweging naar de voeten van de cliënt moet zijn gericht. 12. Inspecteer en reinig de stomaranden met een washandje of een vochtig gaasje (zie handelingsschema 'Verzorging tracheostoma'). 13. Breng de nieuwe canule in een vloeiende beweging in (richting de voeten van de cliënt). 14. Verwijder direct het inbrengdeel. 15. Blaas de cuff met behulp van de 10 ml spuit op; hoeveelheid lucht volgens voorschrift van het Centrum voor Thuisbeademing. 16. Breng de eventuele binnencanule in de buitencanule en zet deze vast. Sluit zo nodig de beademing aan. 17. Breng een nieuw canulegaasje aan. 18. Bevestig het canulebandje zo strak dat een vinger tussen hals en canulebandje kan worden geplaatst. 19. Eventueel nogmaals uitzuigen volgens handelingsschema. 20. Ruim de gebruikte materialen op. 21. Trek de handschoenen uit en was de handen.
Complicaties	<p>Uithoesten van de canule:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de canule tijdens wisselen vasthouden en met een canulebandje vastzetten <p>Dichtvallen van het tracheostoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indien aanwezig een kleinere canule inbrengen, anders 1 1 2 bellen <p>Aspiratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eventueel voor en na de canulewissel goed uitzuigen • eventueel 1 uur voor de canulewissel stoppen met sondevoeding • canule wisselen 1 uur na de maaltijd • bij maagretentie met behulp van sondevoedingsspuut deze opheffen <p>Canule is moeilijk terug te plaatsen door zwelling of irritatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indien aanwezig een kleinere canule inbrengen, anders 1 1 2 bellen <p>Canule is moeilijk te verwijderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stoppen met de handeling en neem contact op met het Centrum voor Thuisbeademing. Indien spoed, bel 1 1 2
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • huidirritatie: indien de huid rondom het tracheostoma rood is, na het reinigen van de huid deze insmeren met Sudocrème® of zinkzalf • granulatie (wildvlees): dit kan snel bloeden. Op indicatie van de arts c.q. verpleegkundige van het Centrum voor

	<p>Thuisbeademing aanstippen met zilvernitraatstift</p> <ul style="list-style-type: none"> • er is een vergroot risico op infecties. Voorkom dit door hygiënisch te werken <p>Onderhoud</p> <ul style="list-style-type: none"> • de kunststofcanules met cuff zijn disposable. Sommige canules kunnen gereinigd worden en worden, in overleg met het Centrum voor Thuisbeademing, hergebruikt • als de canule voorzien is van een binnencanule en voor 24-uurs beademing wordt gebruikt, ten minste tweemaal daags de binnencanule reinigen • de buitenzijde van de canule kan huishoudelijk worden schoongemaakt • het afdichtdopje of speeklepje moet dagelijks worden gereinigd • de binnenzijde van de canule kan worden gereinigd met een wattenstokje met daaromheen een gaasje waarna het geheel door de canule kan worden gehaald. Huishoudelijk reinigen gaat het eenvoudigst door de binnencanule een half uurtje te laten weken in een zeepsopje. Na reiniging grondig naspoelen met stromend water. Canule droog bewaren
Afspraken	<p>Datum: .....</p> <p>Frequentie:.....</p> <p>Instelling:.....</p> <p>Soort canule:.....</p> <p>Cuff: ja</p> <p>Hoeveelheid in cuff: ..... ml water/lucht</p>
Contacten	<p>CTB spreekuur: 088-75 592 56 (ma-vrij 09:00 tot 12:30)</p> <p>CTB secretariaat: 088-75 588 65 (ma-vrij 08:30 tot 16:00)</p> <p>CTB verpleegkundige: .....</p> <p>Coördinator cliënt:.....</p>